

Pikku uutisia.

Pekka Ervast,

teosofisen seuran ylisihteeri, on kaupungissamme sunnuntaina ja eilen pitänyt kaksi esitelmää teosofian alalta ja pitää kolmannen ja viimeisen esitelmänsä tänään klo 8 yhteiskoululla.

Sunnuntaina klo 2 oli hänen ensimmäinen esitelmänsä. Yhteiskoulun juhlasali oli väkeä melkein täynnä. Siinä oli sekä herrasväkeä että rahvasta, enin osa joka tapauksessa sellaisia, jotka uskonnollisille aloille panevat arvoa ja niitä mietiskelevät.

Ennen esitelmän alkua valmisti kaupungin nuorisoseuran virkeä sekakuoro yleisölle aika iloisen yllätyksen esittämällä m.m. ”Elämän laulun” 12:lta vuosisadalta, johon lauluun toht. W. Angervo lauloi soolo-osan.

Laulun vaiettua astuukin hra ylisihteeri puhujan paikalle. Hän on puettu mustaan takkiin, avorintaiseen liiviin ja suureen valkoiseen kaulaliinaan. Muuten lyhyehkö, parraton, mustatukkainen mies, jonka kasvot jo heti ensi näkemällä puhuivat syvällisistä mietiskelyistä.

Puhuja ei kuitenkaan heti ala esitelmäänsä. Katselee kuulijakuntaansa pitkään ja rauhallisesti, riisuu verkalleen hansikkaansa, juo hitaasti kateederilla olevasta vesilasista katsellen ylöspäin. Näihin valmistuksiin meni yhteensä vähintään saman veran aikaa, minkä lukkari Kiven Seitsemässä veljeksessä” tarvitsee ryhtyessään pitämään suurta sovintopuhetta Jukolan tuvassa.

Mutta kun herra Ervast vihdoinkin alkaa, on hänen esitystensä nautinto kuulla – jo yksistään itse esitystavan takia. Olen kuunnellut puhujia sekä kirkoissa että niiden ulkopuolelta, sekä koti- että ulkomaalla. Mutta en muista missään tavanneeni puhujaa, jonka esitystapa olisi niin harkittua, hiottua ja täyteläistä kuin hra Ervastin. Hän sanoo sanottavansa ei niinkuin tavallinen puhuja puhujalavalla,

vaan niinkuin etevä näyttelijä näyttämöllä tulkitessaan pääosaa jostakin elämän syviä kysymyksiä käsittelevästä draamasta. Hänen äänessään on sointua ja väriä ja taipuu se täydellisesti sanottavan mukaan ilmaisemaan mitä erilaisimpia tunteita. Puhe saa siten elämän ja hengen ja esitelmän ulkonaista kauneutta lisäävät vielä suuressa määrin paljon puhuvat kasvojenilmeet ja kädenliikkeet. Hänen sanavarastonsa on rikas ja yksinkertainen lauserakenne lisää esityksen helppotajuisuutta.

Seuraus näistä suurista saavutuksista puhetaidon alalla on, että yleisön mitä täydellisin hallitseminen on hra Ervastille vain leikintekoa.

Esitelmän sisällys – se jääköön koskettelematta. En toivo tätä lehteä tehtävän uskonnollisten väittelyjen temmellyskentäksi. Sillä teosofisella liikkeellä on sekä kannattajia että vastustajia ja tämän lehden lukijakunnan suurimmalle osalle koko oppi arvatakseni on joko enemmän tai vähemmän tuntematonta.

Kuulija

Mikkelin Sanomat 27.9.1910 No 108, s.3